

Overweging 32e zondag door het jaar

Thema: Leef aandachtig!

Lezingen: Wijsheid 6,12-16 en Matteüs 25,1-13

12 november 2017

René Hornikx

Goede mensen,

Bijzondere verhalen hebben we net gehoord. Ze gaan over wijsheid.

Wijsheid moeten we hierin niet verstaan als een hoge IQ. Het gaat in deze verhalen om wijsheid die iemand verkrijgt door ervaring. 'Door ervaring wijs geworden', zeggen we dan, levenswijsheid, of zo jullie willen: geloofswijsheid. Het heeft alles met vertrouwen in het leven en in mensen te maken.

In de Bijbel betekent wijsheid: de weg gaan die God je wijst, de weg gaan die de Thora ons wijst. Hiervoor is openheid, vertrouwen en ontvankelijkheid nodig of met aandacht leven dus.

Terug nu naar het verhaal van Matteüs. Hij situeert zijn verhaal op het einde van het leven, als over het leven wordt geoordeeld.

Tien meisjes gaan op weg om God te ontmoeten. Ze weten niet waar en ook niet wanneer ze de Heer gaan ontmoeten en ook niet waaraan ze hem kunnen herkennen. Ze weten maar één ding: Hij zal komen, zonder enige twijfel.

Als je niet weet waar en wanneer je Hem kunt ontmoeten en hoe Hij eruit ziet, dan moet je goed voorbereid zijn, met aandacht leven en alert zijn.

Nu hebben vijf van de tien meisjes extra olie voor hun lampen meegenomen en de andere vijf niet. Wanneer er wordt geroepen daar komt de bruidegom, zijn de vijf die extra olie hebben meegenomen klaar en steken hun lampen aan. De vijf anderen kunnen hun lampen niet ontsteken omdat ze geen olie hebben. Ze vragen aan de vijf die wel olie hebben om hen iets te geven van hun olie. Maar die geven hen niets. En als de vijf onverstandige meisjes aan de Heer vragen of ze binnen mogen komen, krijgen ze als antwoord: 'Ik ken jullie niet.'

Wat is onze eerste spontane reactie?

De vijf verstandige meisjes zijn behoorlijk asociaal. En ook het antwoord van God is ongemeen hard.

Maar zijn die wijze meisjes wel asociaal? En is God hard?

Als we wat dichter bij de kern van het verhaal komen is het geen asociaal en hard verhaal. Maar houdt het een waarschuwing voor ons in.

Het verhaal wil ons duidelijk maken dat God heel, heel dicht bij ons is, maar velen merken het niet. Ze merken het niet omdat ze er geen aandacht voor hebben ontwikkeld, er niet voor openstaan, niet attent en waakzaam hebben geleefd. Ze zijn in hun leven met andere zaken bezig geweest dan de weg gaan die God hen wees.

In het verhaal staan de tien meisjes symbool voor ons allemaal. Ook onder ons zijn wijze vrouwen en wijze mannen en domme mannen en onverstandige vrouwen. Het verhaal moeten we ook niet letterlijk maar symbolisch lezen.

Olie in het verhaal dat de vijf wijze meisjes extra hadden meegenomen staat symbool voor hun ervaring, hun levenservaring, hun geloofswijsheid die zij in hun leven hebben opgedaan. Wat ze hebben geleerd door attent te leven. En die persoonlijke levens- en geloofservaring is bij het eindoordeel onoverdraagbaar. De olie staat voor alles wat een mens zich in de loop van zijn leven eigen heeft gemaakt. Die olie is alleen van jezelf. Die is niet te delen. En het oordeel van God is hard? Welnee. De vijf onverstandige meisjes sluiten zichzelf buiten omdat ze niet zo heel erg verantwoordelijk met hun leven zijn omgegaan. Het is net als een voetballer die niet traint, daardoor niet fit is, door de trainer niet wordt opgesteld en zich in feite zelf van het spel uitsluit.

Ik vertel jullie nu een verhaal waaruit blijkt dat God dichterbij is dan we denken, als we voor God openstaan, attent zijn en met aandacht leven. Het verhaal heeft als titel: Driemaal heb je God niet herkend¹.

Met de winter voor de deur weegt het alleen zijn mevrouw Snelders zwaar. Ze zou zo graag iemand te gast willen hebben voor wie ze kon zorgen, met wie ze kon praten.

Op een nacht verscheen haar een engel. De engel vertelde dat ze bezoek zou krijgen van een belangrijke gast. "Wees attent en waakzaam", had de engel gezegd.

De ochtend kon niet vroeg genoeg komen. Vol goede moed stond ze op en begon haar huis schoon te vegen. Het was een bedrijvigheid.

Plots verstoorde de bel haar in haar werk. Dat is mijn gast, dacht ze en rende naar de deur. Voor haar stond een man, sjofel gekleed, met een lange vieze baard en een kapotte broek. Bij de aanblik moest ze haast kokhalzen. De bedelaar vroeg een boterham. Mevrouw Snelders verontschuldigde zich en zei: 'Ik verwacht een belangrijke gast' en liet de deur in het slot vallen.

Na het vegen begon ze aan het klaarmaken van de maaltijd. Al snel siste het vlees in de pan. En boven de keukengeluiden uit hoorde ze de deurbel voor de tweede maal. "Mijn gast", riep ze en stoomde naar de deur. Voor haar stond een keurige dame die een bijdrage vroeg voor kansarme kinderen in ontwikkelingslanden. "U komt ongelegen, ik heb het druk", zei mevrouw Snelders. Met een klik sloot ze de deur.

Nu begon ze met het klaarmaken van de tafel. Ze blonk het zilveren bestek op en schikte de tafel. En terwijl ze daarmee bezig was, ging de deurbel voor de

---

¹ Hornikx, R., *Een huis vol verhalen*, Kok, Kampen, 2003, blz. 142-143

derde maal. De pastoor stond aan de deur. Hij vroeg haar medewerking voor het secretariaat van de parochie. Ze had er nu geen tijd voor.

's Nachts verscheen de engel opnieuw. Hij zei: "Driemaal heeft iemand bij je aangebeld en stond de belangrijke gast voor je. Tot driemaal toe heb je God niet herkend."

Mevrouw Snelders is voor mij een van de domme meisjes. Ze is bezig met zichzelf en heeft geen aandacht voor hen die aan haar deur staan. Olie, onze levens- en geloofservaring kunnen we haar niet geven. Hoe zouden wij mevrouw Snelders kunnen helpen? We kunnen haar wel leren gevoelig te worden voor Gods stem. We kunnen haar opmerkzaam leren worden voor de tekenen die wijzen op Gods aanwezigheid. Maar de tekenen waarin we God kunnen herkennen 'zien', dat is niet overdraagbaar. Dit vraagt om voortdurend gericht te zijn op het roepen van een medemens waarin we de stem van God kunnen verstaan.

Want hoe kan je geloof, je liefde levend blijven als je maar af en toe aan God denkt? Hoe kan je geloof, je liefde voor je man of je vrouw levend blijven als je maar af en toe aan hem of haar denkt.

We weten allemaal heel goed dat een vuur dat niet wordt onderhouden, dooft. We hoeven maar de open haard in ons huis aan te steken om dat te ontdekken.

Kunnen we van de onverstandige en domme meisjes uit het verhaal iets leren? Ik dacht het wel. Ze waarschuwen ons en vertellen ons hoe belangrijk het is om met aandacht te leven en te luisteren naar God die ons in een medemens roept.

René Hornikx